BEDRE ERGONOMI
giver bedre bundlinje

På Bornholms største private virksomhed, Jensen Danmark, er der langt færre løft, vrid og skæve træk efter en omorganisering af arbejdsmiljøarbejdet

Tekst: **Lene Stærbo**
Foto: **Berit Hwassum**

Vi har respekt for, at vi skal tjene penge, men også for, at mennesker skal kunne holde til et helt arbejdsliv.

Sådan siger Jørgen Berg Hansen, som er arbejdsmiljørepræsentant på virksomheden Jensen Group, Bornholms største private virksomhed med godt 470 ansatte. Virksomheden producerer kæmpe maskiner, som kan vaske, rense og lægge tøj sammen. De bliver eksporteret til hele verden og brugt på blandt andet krydstogtskibe, sygehuse og hoteller.

Virksomheden vokser, og samtidig er det lykkedes at forbedre arbejdsmiljøet på de to fabrikker på Bornholm. Ergonomiske løsninger er kommet i højsædet, og det gavner ikke bare medarbejderne, men kan også aflæses i fraværsstatistikken og på regnskabets bundlinje.

– Når vi producerer smartere, glider produktionen også lettere, siger Jørgen Berg Hansen, der bruger mere end halvdelen af sin arbejdstid på forbedringsforslag og hjælpeværktøjer, som kan give et bedre flow.

> **Når vi producerer smartere, glider produktionen også lettere.**
>
> **Jørgen Berg Hansen**

Efter at ergonomien er kommet i fokus, er det en meget friskere Nikolaj Ubagh, der nu kommer hjem efter arbejde som smed hos Jensen Danmark. Hans skuldre, arme og ben har fået det betydeligt bedre:

– Det er fantastisk og virkelig ergonomisk, siger smeden.

Tidligere led han meget af ondt i hele kroppen. Og efter arbejdet var han ofte så træt, at der ikke var ret meget energi tilbage, fortæller han.

Maskinen, der giver så meget arbejdsglæde, er en såkaldt svingbukker. En dyr sag til godt 3 mio. kr., der kan bukke 200 kg tunge metalplader i en længde op til 4 m.

Før maskinen kom til, var de tre mand om at håndtere de store og tunge metal-

En ny svingbukker har været en dyr investering. Men der er ingen tvivl om, at maskinen tjener sig selv hjem og samtidig giver et forbedret arbejdsmiljø, siger administrerende direktør i Jensen Group, Morten Rask.

plader. Når pladerne skulle bukkes, gav det uhensigtsmæssige og dårlige arbejdsstillinger. I dag kan Nikolaj Ubagh selv styre pladerne ved hjælp af en kran, magneter og ruller – og tilmed bukke metallet mere præcist end tidligere.

– Det har været en dyr investering, men der er ingen tvivl om, at maskinen tjener sig selv hjem, siger administrerende direktør Morten Rask. Han tilføjer, at det er relativt enkelt at have et godt arbejdsmiljø, når man har pengene, og der tilmed findes maskiner, som kan løse de tekniske udfordringer, man har.

Løfteborde sparer rygproblemer

Mange af fabrikkens ergonomiske udfordringer løses af de to arbejdsmiljøkonsulenter, Niels Andersen og Jørgen Berg Hansen, der "nurser" de ansatte og træder til, uanset om det gælder at få nye sikkerhedssko, bedre lys, få materialer op i bedre arbejdshøjde eller slippe for uhensigtsmæssige vrid og tunge løft.

Det med at undgå vrid og løft er højt prioriteret, og metoderne er mangfoldige. Der investeres stort i automatiserede hæve-sænke-borde på arbejdspladserne, så man uanset højde kan få den mest optimale arbejdsstilling.

Der er et særligt fokus på, at materialerne ikke bare bliver afleveret på en palle på gulvet. I stedet skal emnerne op i "mellemhøjde", så de er meget lettere at hånd-

Sådan gjorde de

For to år siden blev arbejdsmiljøarbejdet i Jensen Danmark lagt radikalt om.

Tidligere var der 18 medarbejdere i syv arbejdsmiljøgrupper. Nu er det slanket og blevet tre arbejdsmiljøgrupper. To arbejdsmiljørepræsentanter, Jørgen Berg Hansen og Niels Andersen, er ansat på fuld tid, kun med fokus på at forbedre arbejdsmiljøet.

Før var det let at skubbe ansvaret videre. Nu er det én person, der har ansvaret på hver fabrik.

– Det betyder, at opgaverne nu bliver fulgt til døre, og der bliver foretaget mange flere forbedringer end tidligere, på trods af at der er færre til at løse opgaverne, siger administrerende direktør Morten Rask og tilføjer:

– Det er tydeligt, at arbejdsmiljørepræsentanterne har fået mere fokuseret tid og er mere dedikeret til opgaverne. Der bliver også stillet flere spørgsmål og tænkt i udvikling, hvilket jo også er til gavn for virksomheden.

På kursus for at lære at lytte

Efter den seneste trivselsmåling blev det besluttet, at der denne gang skulle gøres noget ekstra for at følge op på ting og holde problemer i kort snor.

Metoden var, at man i samarbejde med en erhvervspsykolog skræddersyede et kursus, hvor alle tillidsvalgte sammen med ledelsen havde fire gange seks timers fælles undervisning.

– Det kursus er kommet til at betyde rigtig meget for den måde, vi snakker sammen og har det i dagligdagen, siger Niels Andersen.

– Det vigtigste er, at vi er blevet meget bedre til at lytte til hinanden. Man skulle tro, at det er enkelt at lytte, men det er det altså ikke. Det kræver en masse øvelse og opmærksomhed!

Nikolaj Ubagh glæder sig over den nye maskine og de andre tiltag, der betyder, at han ikke længere døjer med smerter i skuldre, arme og ben.

tere og arbejde med. Derfor er der pallerulleborde alle steder på fabrikken, så medarbejderne let kan håndtere og flytte rundt på ting.

Spis rugbrød

En ung og forholdsvis nyansat medarbejder sagde en dag, at de største matricer efter hans mening var noget tunge. Matricer bruges til at forme metalplader med, og de tungeste vejede 60 kg.

En erfaren kollega kommenterede, at han måske bare skulle spise lidt mere rugbrød.

– Men vi hørte, hvad han sagde, og arbejdede med det, fortæller Niels Andersen. Løsningen er blevet, at vi simpelthen har skåret matricerne over. Nu er de kun halvt så tunge. De er til at håndtere, og resultatet er fuldt så godt. Det var en god løsning og godt, at kollegaen sagde noget i stedet for bare at finde sig i at gøre, som vi altid har gjort.

Hjælperedskaber

To smede arbejder ved en maskine, hvor de blandt andet påmonterer motorer. De skal arbejde i en akavet arbejdsstilling. Men ved at bruge en meget lav stol som transport for de små motorer, går det let at skubbe og bruge stolens automatik til at få dem helt på plads.

– Sådan er det helt i orden at finde smarte løsninger, fortæller smed Sten Engell, der sparer rigtig mange grimme vrid i kroppen på den måde.

– Der mangler aldrig hjælpeværktøjer, og det er rigtig godt, som han siger.

Det er Jørgen Bang Hansen meget enig i:

– Det er helt legalt i dag at arbejde smartere og dermed også passe bedre på sig selv. Og det giver en god spiral, for når man bliver åben for at komme med forslag til bedre tiltag, gavner det arbejdsmiljøet og forholdene for alle. ▢

Der er fokus på, at materialerne bliver afleveret i "mellemhøjde", og derfor er der overalt på fabrikken pallerulleborde, som det arbejdsmiljøkonsulent Niels Andersen her står ved.